

DAGBOEK VAN EEN *INCOMMUNICADO*
(DE OORLOG GEZIEN VANUIT BRUSSEL)
(Roberto J. Payró *voor La Nación*)

Brussel, zaterdag 22 augustus (1914)

De doortocht van de Duitse troepen gaat verder. Zij die de voorbije dagen aangekomen zijn, zetten hun weg voort naar de Franse grens, na in de kazernes en particuliere huizen uit te rusten. Men vertelt dat ze de verblijfplaatsen waar ze waar ze overnachten vernielen, maar dit lijkt overdreven, daar de mensen die ik ken waar ze overnacht hebben niet klagen, zelfs niet over enig misbruik van de voorraadkasten en kelders.

Alles wordt aangeslagen. Er blijven geen wagens noch paarden meer over, wiens overdracht obligaties oplevert, meestal inwisselbaar in Parijs. We leven onder het feitelijk gezag van een Duitse regering, en de Duitse vlag wappert op het Stadhuis. De militaire bevelhebber publiceert een decreet. De onrust onder het volk is groot, maar uit zich op een andere wijze dan bij ons, en buiten de samenscholingen die men overal ziet, zou men zeggen dat alles rustig is. Deze onrust wordt in stand gehouden met berichten en soms buitengewone geruchten. Vandaag, bijvoorbeeld, liep het gerucht dat men bij de Italiaanse afvaardiging bevestigt dat Engeland de oorlog heeft verklaart aan Nederland omdat deze Duitse troepen over haar grondgebied heeft laten trekken, en dat de Verenigde Staten een ultimatum naar Duitsland heeft

gestuurd, eisende dat Brussel binnen de achtenveertig uur ontruimd wordt, zo niet zullen alle Duitsers die op het grondgebied van de Verenigde Staten leven onmiddellijk worden uitgewezen. Hoewel dit laatste onwaarschijnlijk lijkt, haast ik me om er geloof aan te hechten, en zie ik nu al hoe de miljoenen Duitsers, die daar werken en er zich verrijken, zich klaarmaken om de Verenigde Staten te verlaten, als zwervende joden ... en voor dit feit gesteld zullen zij die hier zijn binnengevallen onvermijdelijk wegtrekken ...

Er loopt ook een gerucht dat er een grote slag geleverd is tussen de Fransen en de Duitsers. Waar? De ene situeert het in Namen, de andere bij Waterloo, in de nabijheid van Brussel. Anderen dan weer in welke andere plek dan ook. Op dergelijke inconsistente fundamenten bouwt men monumenten aan de inductie, en gelooft men op de hoogte te zijn van wat er in het land gebeurt ...

Roberto J. Payró

Copyright, 2014 : Nathaniel BOVIN, voor de
Nederlandstalige vertaling

PAYRO ; « . *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas* (10) », in LA NACION ; 27/11/1914.